

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ
ՎԱՐՂԵՆԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ**

2020 թվականի

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար Հ.Հովեյան

Հաստատվել է Վարդենիկ համայնքի ավագանու 10.01.2020թ. N 2 որոշմամբ

Վարդենիկ 2020

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ
2. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
3. ՎԱՐԴԵՆԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ
 - 3.1 Համայնքի աշխարհագրական դիրք, կլիմա
4. ՎԱՐԴԵՆԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ
5. ՓՄՁ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ
6. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ
7. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
 - 7.1 Գյուղատնտեսություն
 - 7.2 Անասնաբուծություն
 - 7.3 Բնապահպանություն
8. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ/ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ
 - 8.1 Ճանապարհաշինություն
 - 8.2 Զրամատակարարում և ջրահեռացում
9. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
10. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ ԵՎ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ՀՀԶԾ- Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիր

ՏԱՊ- Տարեկան աշխատանքային պլան

ՏԻՄ- Տեղական ինքնակառավարման մարմին

ՓՄԶ- Փոքր և միջին ձեռնակություններ

ՀԿ- Հասարակական կազմակերպություն

ՀԿՏՀ- Համայնքի կառավարման տեղեկատվական համակարգ

ՈԻՎԿ- Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն

2. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքապետարանները, որպես ժողովրդավար կառույցներ, հաշվետու են իրենց բնակչությանը, իրենց որդեգրած զարգացման ռազմավարական պլանի համար: Ուստի, այդ պլանը պետք է լինի առավելագույնս պարզ, հասանելի և իր մեջ պարունակի արդյունքներին հասնելու տեսանելի ուղիներ՝ միարժամանակ, համապատասխանելով տեղի բնակչության կարիքներին և սպասումներին: Համայնքապետարանները կազմում են համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրեր(ՀՀԶԾ): Սակայն հաճախ նպատակներին հասնելու ճանապարհին ի հայտ եկած այլ կարիքներն ու անրհաժեշտությունները խոչընդոտ են հանդիսանում համայնքի համար: Որպեսզի նման խոչընդոտները չարգելեն համայնքի զարգացմանը, համայնքները մշակում են տարեկան աշխատանքային պլան(ՏԱՊ): ՏԱՊ-ը համայնքում առկա ֆինանսական, վարչական, մարդկային և սոցիալական ռեսուրսները կամ կապիտալները կառավարելու գործիք է, այն փաստաթուղթ է, ուր հստակորեն ներկայացվում են սոցիալական, տնտեսական, մարդկային, բնական և այլ ռեսուրսների ներդրման միջոցով համայնքի զարգացմանն ուղղված՝ տվյալ տարվա համար ՏԻՄ-երի ռազմավարությունները, ծրագրերը և միջոցառումները:

3. ՎԱՐԴԵՆԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

3.1 Համայնքի աշխարհագրական դիրք, կլիմա

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիկ համայնքը վերաբնակեցվել է 1828թ-ին: Համայնքը ավելի հին է քան ենթադրվում է, որի մասին վկայում են խաչքարերը և մատուռները: Վարդենիկը նախկինում կոչվել է Գյոզալդարա, որը թարգմանաբար նշանակում է Գեղեցկաձոր: Վարդենիկը սփռված է կապուտաշյա Սևանա լճի հարավային ափին՝ հարակից հարթավայրում: Բնակավայրի նիշը ծովի մակերեվույթից տատանվում է 1920-2050մ-ի սահմաններում: Համայնքի տարածքի ռելիեֆը կտրտված է՝ տեղ-տեղ հարթ, թույլ թեքությամբ և ձորակով բաժանված է երկու մասի: Տարածքը բնութագրվում է զով ամառով և ցուրտ ձմեռով: Զերմաստիճանի բացարձակ նավազագույնը դիտվում է հունվար-փետրվար ամիսներին, իսկ բացարձակ առավելագույնը հուլիս- օգոստոս ամիսներին:

Վարդենիկ համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 13.350հա, բնակչության թիվը՝ 8400 մարդ, տնտեսությունների թիվը՝ 3100:

Համայնքը ընդգրկված է <<Հայաստանի համայնքների հանրապետական ասոցիացիայում>>: Բնակչության հիմանական մասը զբաղվում է գյուղատնտեսությամբ և անասնապահությամբ: Գյուղն ունի կանոնավոր հատակագծային կառուցվածք, որտեղ բնակավայրի տարածքը զբաղեցնում է 706.17հա: Վարդենիկ համայնքը գտնվում է մարզկենտրոնից 40կմ իսկ Երևան քաղաքից 142կմ հեռավորության վրա: Վարդենիկ համայնքում գործում է մեկ ավագ դպրոց, 2 հիմնական դպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, մանկապարտեզ, նախակրթարան: Վերանորոգման փուլում է գտնվում մշակույթի տունը, որտեղ ներկայիս պահին գործում են սպորտային և պարի խմբակներ:

4. ՎԱՐԴԵՆԻԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

Վարդենիկ համայնքի տարեկան աշխատանքային պլանը կազմված է համայնքի հնգամա զարգացման ծրագրի հիման վրա: Այն հնարավոր կլինի իրականացնել միայն հետևողական և պարտաճանաչ աշխատանքների շնորհիվ: ՏԱՊ իրագործման համար 2020 թվականի պահանջվող ֆինանսական միջոցները և նրանց ծախսման ուղղությունները գնահատվել են հետևյալ կերպ.

Պահանջվող ընդհանուր գումարը կազմում է 250411.0 հազար դրամ:

ՀՀ պետական բյուջեից հատկացումներ՝ 201325.0 հազար դրամ

Համայնքային բյուջե՝ 49086.0 հազար դրամ

2020 թվականի Վարդենիկ համայնքի ՏԱՊ-ով պահանջվող ընդհանուր գումարը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

Հիմնական ծախսատեսակները	Տարվա պլան
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ աղբահանություն	2500.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ ապարատի պահպանում	55894.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ գյուղատնտեսություն	21200.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ կեղտաջրերի հեռացում	500.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ ճանապարհային տրանսպորտ	7400.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություն	7730.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ նախադպրոցական կրթություն	29500.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ ոռոգման համակարգ	10000.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ ջրամատակարարման համակարգ	4160.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ փողոցային լուսավորում	17400.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ պահուստային ֆոնդ	50000.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ մշակույթ	9827.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ երաժշտական դպրոց	24700.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ սոցիալական պաշտպանության ոլորտ	3500.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ կանաչ տարածքների հիմնում և պահպանում	3100.0
Վարդենիկի համայնքապետարան՝ գետի հունի մաքրում	3000.0
Ընդամենը	250411.0

Վարդենիկ համայնքում 2020 թվականին բացի բյուջետային միջոցներով նախատեսված ծախսերը, նախատեսվում է նաև ներդրումներ

- . Մասնավոր հատվածի ներդրումներ,
- . Միջազգային կազմակերպություններ և հիմնադրամներ,
- . Ֆինանսավորման այլ աղբյուրներ:

Քանի որ հստակեցված չեն ներդրումների չափերը, այդ իսկ պատճառով ՏԱՊ-ում այն ներառված չեն:

5. ՓՄՁ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության(ՓՄՁ), ինչպես նաև մասնավոր հատվածի զարգացումը համայնքում նպաստում է աշխատատեղերի ավելացմանը, աղքատության կրճատման և տնտեսության զարգացմանը:

Համայնքի տնտեսության հետագա զարգացման համար կարևոր է, համայնքի համագործակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկությունների հետ: Համայնքի գերակա խնդիրներից է խթանել գյուղմթերքի արտադրությանը և իրացման համար գտնել այլ շուկաներ:

6. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ, ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Վարդենիկ համայնքում գործում է 1 ավագ դպրոց, 2 հիմնական դպրոց, երաժշտական դպրոց, մանկապարտեզ, նախակրթարան, մշակույթի տուն որտեղ գործում են տարբեր երաժշտական և սպորտային խմբակներ: Համայնքում ուշադրության կենտրոնում է ուսումնական հաստատությունների գործունեության արդյունավետության կառավարման կատարելագործումը: 2020 թվականի ՏԱՊ-ով նախատեսվում է վերանորոգել երաժշտական դպրոցը:

Երաժշտական դպրոցի վերանորոգման համար նախատեսված է 30000.0 հազ. ՀՀ դրամ, որից 16500.0 հազ.ՀՀ դրամ՝ համայնքային բյուջեից:

Սոցիալական պաշտպանություն

Վարդենիկ համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 8400 մարդ: Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թիվը կկազմի շուրջ 10 տոկոս: 2020 թվականին Վարդենիկ համայնքում ծրագրվում է սոցիալապես անապահով խավի կենսամակարդակի բարելավման համար համայնքի բյուջեից հատկացնել շուրջ 3500.0 հազ.ՀՀ դրամ:

ՏԱՊ-ում տեղ գտած գործողությունների պլանը հետևյալն է.

- . Համայնքում սոցիալական պլանների կազմում և իրականացում:

- . Զոհված, հաշմանդամ դարձած զինծառայողների և սոցիալապես անապահով ընտանիքներին ֆինանսական աջակցություն:

2020 թվականին սոցիալական ծառայությունների որակը բարձրացնելու համար անհրաժեշտ է ընդլայնել սոցիալապես խոցելի խմբերին ուղղված աջակցության ծրագիրը, բարելավել կարիքավոր ընտանիքներին, միայնակ տարեցներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց և գործազուրկների պաշտպանվածությունը:

7. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

7.1 Գյուղատնտեսություն

Համայնքի տնտեսության մեջ գյուղատնտեսական ոլորտը զգալի տեղ է զբաղեցնում: Գյուղատնտեսության զարգացման, արտադրողականության բարձրացումը ամենակարևոր նպատակներից է: Այս նպատակն իրականացնելու համար պետք է ունենալ գյուղատնտեսական հեռանկարներ, ինչպես նաև համատեղ գործողություններ, տարածքային կառավարման մարմինների, գյուղատնտեսական ասոցիացիաների, համայնքների և ֆերմերների կողմից, ինչպես նաև ներդրողների և ֆինանսական միջոցների առկայություն: Վարդենիկ համայնքում գյուղատնտեսության ոլորտի առաջնային թիրախներից են.

1. Սառնարանային տնտեսությունների հիմնումը- մոտ 150 մլն. դրամ
2. Պտղատու այգիների հիմնումը- մասնավոր հատվածի ներդրումներ
3. Անմշակ վարելահողերի շրջանառության մեջ ներգրավումը
4. Անասնապահության զարգացումը
5. Գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերումը- մոտ 15 մլն. դրամ

2020 թվականին համայնքում նախատեսվում է կառուցել սառնարանային տնտեսություն, գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռք բերում: Համայնքում ընթացքի մեջ է ոռոգման համակարգի վերակառուցման աշխատանքները: Վարդենիկ համայնքում 2020 թվականին նախատեսված ոռոգման համակարգի պահանջվող ներդրումը կազմում է 150000.0 հազ ՀՀ դրամ:

7.2 Անասնաբուծություն.

Վարդենիկ համայնքում անասնապահության զարգացման համար, Վարդենիկ արոտագտագործողների սպառողական կոոպերատիվի կողմից կառուցվել են խմոցներ և անասնապահական փարախներ՝ համայնքի տարբեր հանդամասերում: Շարունակվում է նաև համագործակցություն գյուղատնտեսություն աջակցության մարզային կենտրոնի, ինչպես նաև գյուղատնտեսական վարկավորում իրականացնող կազմակերպությունների հետ:

7.3 Բնապահպանություն

Վարդենիկ համայնքը մշտապես մասնակցություն է ունեցել <<Մաքուր Հայաստան>> ծրագրի շրջանակներում կազմակերպված միջոցառումներին: Բնապահպանական իրավիճակը բարելավելու նպատակով 2020 թվականին նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

1. Վարդենիկ համայնքում իրականացնել ծառատունկ և նմանատիպ այլ կանաչապատման աշխատանքներ,
2. Աղբահանություն ինտենսիվ կազմակերպում,
3. Վարդենիկ գետի հունի մաքրման աշխատանքներ,
4. Վարդենիկ համայնքում կոյուղագծի վերանորոգման աշխատանքներ,
5. Վարդենիկ համայնքում խիստ անհրաժեշտ է կոյուղու զտման կայանի /սեպտիկա/ կառուցման աշխատանքներ:

8. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ/ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

8.1 Ճանապարհաշինություն

Վարդենիկ համայնքում 2020 թվականին նախատեսվում է համայնքի երկրորդական ճանապարհների ասֆալտապատման աշխատանքներ: Ինչպես նաև նախատեսվում է Վարդենիկ համայնքի հանդամիջյան ավտոճանապարհների բարեկարգման աշխատանքներ: Նախատեսվում է ճանապարհների բարեկարգման համար համայնքի բյուջեից տրամադրել 123000.0 հազար ՀՀ դրամ:

8.2 Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

Խմելու ջուրը ռազմավարական կարևորագույն ռեսուրս է: Վարդենիկ համայնքում ջրամատակարարումը իրականացվում է համայնքի կողմից: Վարդենիկ համայնքը խմելու ջուր ստանում է բնական աղբյուրներից և ինքնահոս եղանակով, 25կմ հեռավորությունից, 200 տրամաչափի խողովակով հասնում է համայնք: Համայնքի ազգաբնակչության 30 տոկոսը ունեն շուրջօրյա ջրամատակարարում, իսկ մնացած մասը գրաֆիկով: Նախատեսվում է նոր ջրագծերի կառուցում, համայնքի մնացած

բնակչությանը շուրջօրյա ջրամատակարարումով ապահովելու համար: Նախատեսվում է համայնքի բյուջեի միջոցներով կառուցել խմելու ջրի գլխամասային կապտաժներ և նոր ջրագծեր որի համար կապահանջվի մոտ 100.մլն ՀՀ դրամ:

Վարդենիկ համայնքի բյուջեի միջոցներով նախատեսվում է իրականացնել 204425.0 հազ. ՀՀ դրամ ծավալի աշխատանքներ՝

. Ճանապարհների բարեկարգում՝ 123000.0 հազ.ՀՀ դրամ,
. Փողոցների արտաքին լուսավորության բարեկարգում՝ 10325.0 հազ. ՀՀ դրամ,

. Երաժշտական դպրոցի վերանորոգում՝ 16500.0 հազ. ՀՀ դրամ,
. Խորքային հորերի մաքրում, վերագործարկում՝ 5460.0 հազ. ՀՀ դրամ,
ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով՝ սուբվենցիա հատկացվող գումարները կուղղորդվեն նշված աշխատանքների համաֆինասավորմանը:

Նախատեսվում է նաև ոռոգման ցանցի կառուցման աշխատանքներ՝ Իֆատի գյուղատնտեսության տարածքային զարգացման ԾԻԳ-ի կողմից մոտ 150000,0 հազ. ՀՀ դրամի սահմաններում՝ 5000,0 հազ. ՀՀ դրամ համայնքային բյուջեի համաֆինանսավորմամբ:

9. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տարածքային կառավարման նպատակն է բարելավել պետական կառավարումը համայնքում: Այս նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է ապահովել համայնքապետարանի տեղեկատվական և կառուցվածքային կառավարչական համակարգերի կատարելագործումը, հաշվի առնել բնակավայրերի կարիքները և նրանց տրամադրել անհրաժեշտ մեթոդական օգնություն: Համայնքապետարանի գործունեության թափանցիկության համար օգտագործել համայնքի կառավարման տեղեկատվական համակարգի /ՀԿՏՀ/ հնարավորությունները: Ստեղծել հարթակ, որը հնարավորություն կընձեռնի համայնքապետարանի աշխատանքների լուսաբանման ուղղությամբ: 2020 թվականի ՏԱՊ-ի կարևորագույն խնդիրներից է տեղական եկամուտների հավաքագրումների ապահովումը: Համայնքային ծառայության համակարգը ապահովելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել համայնքային ծառայողների վերապատրաստումներ, ՏԻՄ-երի կողմից ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառման կարողությունների

զարգացումը, ինչպես նաև բնակչության որակյալ ծառայությունների մատուցումը: 2020 թվականին անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել համայնքի բյուջեի կազմման, բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությունների հաստատման հրապարակայնության գործընթացի վրա:

Համայնքապետարանի պաշտոնական էջի միջոցով պարբերաբար տեղեկատվություն ներկայացնել՝ համայնքի ղեկավարի, համայնքապետարանի և համայնքային ենթակայության տակ գտնվող կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ:

10. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ ԵՎ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

Վարդենիկ համայնքը համայնքի սոցիալ-տնտեսական կյանքի զարգացման համար համագործակցում է արտերկրի գործարարների, Իֆատի գյուղատնտեսության տարածքային զարգացման գործակալության հետ: Վարդենիկ համայնքը պատրաստակամ է համագործակցել այլ միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ համայնքի հեռանկարային զարգացման գործում: Համայնքը համագործակցում է <<Վարդենիկ>> հիմնադրամի հետ որտեղից ամեն տարի՝ համայնքի զարգացման և բարեկարգման համար կտրամադրվի 10.մլն դրամ գումար:

Վարդենիկ համայնքը հարուստ է բազմաթիվ խաչքարերով, տեսարժան վայրերով, տարբեր ուխտատեղիներով: Իշխանավանքի ձորում գտնվող այգին ծառայում է որպես հանգստյան գոտի, որտեղ գտնվում է <<Քարե ամրոց>> բնական հուշարձանը:

Քարե ամրոցի շուրջ հյուսված են լեգենդներ՝ իբր ամրոցը եղել է աթարից շարված, իսկ տեղը՝ մեծահարուստ կալվածատեր: Մեծահարուստ քրոջն այցելում է աղքատ քույրը՝ աթար ուզելու, սակայն քույրը մերժում է և այդ պահին աղքատ քույրը անիծում է, ասելով՝ քար դառնա քո ունեցվածքը, և աթարի ամրոցը վերածվում է քարի:

Վարդենիկ համայնքում բարերար ընտանիքների կողմից վերակառուցվել են << Սուրբ Հրեշտակապետաց>>, <<Իշխանավանք>>/11-րդ դար/, <<Շեկ Ավետարան>> եկեղեցիները և մի շարք մատուռներ: